

Eesti
Roheline
Liikumine
Estonian Green Movement-FoE

www.roheline.ee

Eesti Roheline Liikumine

Postkast 318, 50002 Tartu

tel (7) 422532, faks (7) 422084, e-mail: info@roheline.ee

Estonian Green Movement-FoE

PO Box 318, 50002 Tartu, Estonia

phone +372 7 422532, fax +372 7 422084

e-mail: info@roheline.ee

Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond

Tartu linnavalitsus

Raekoja plats 3

51003 Tartu

lpmko@tartu.ee

20.05.2021

Tere

Nagu viimastel aastakümnetel kombeks on saanud, esitab Eesti Roheline Liikumine seegi kord oma kommentaarid avalikustamisel olevale Tartu üldplaneeringule 2040+. Globaalse kliimakriisi ja elurikkuse katastroofilise vähenemise tingimustes keskendumine sedapuhku vaid linnarohelust puudutavale. Linnaroheluse roll ja olemus tuleb ümber defineerida ja selle säilitamise ja laiendamise nimel seni tavaks olnuga võrreldes palju resoluutsemalt tegutseda.

Lugupidamisega

Peep Mardiste

Eesti Roheline Liikumine

juhatuse liige

info@roheline.ee

Ettepanek 1: Taastada kogu tänase kesklinna pargi ala planeeringus roheala (H) juhtotstarbega ehk jätta see pargiks.

Põhjendus: Sisuliselt iga vähegi kaasaegne Tartu arengudokument rõhutab rohealade ja rohevõrgustike olulisust ja pole hilja parandada varasema üldplaneeringu viga võimaldada parki ehitamist. Näiteks läheb üldplaneeringu eskiis siin vastuollu 1999.a. vastu võetud Tartu Agendaga (nt 4.1.1. "Eri aegadel on planeeritud ja rajatud Tartu maine ja meeldivuse teine alustala - Tartu rohelus: Toomemäe park, kesklinna pargid ja haljasalad, praeguste äärelinnade (endiste mõisasiüdamete) pargid ja puisteed, mis on tartlaste puhkuse ja meeldivuse allikas ning Tartu turistliku külgetõmbejõu üks alus. Selle üliväärtusliku, tartlaste ja Tartu külaliste kõrgelt hinnatud pärandi hoidmine ja selle pakutavate puhkevõimaluste säilitamine ning paremaks muutmine, vanade parkide taastamine nende vääriskuses (Raadi jt) ning uute puhkealade loomine Emajõe kallastele on tartlaste selgesti väljenduv soov, millega tuleb arvestada nii üld- kui detailplaneeringute koostamisel ja projekteerimistingimuste väljaandmisel. Linnalooduse säilitamine mitmekesisena nõuab planeerijate ja projekteerijate ning tartlaste keskkonnahoidlikku käitumist."). Suisa kurioosselt läheks poole pargi asendamine hoonega vastuolusse ka käesoleva üldplaneeringu enda põhiprintsiipidega (nt 11.1 "Planeeringuüheks ülesandeks on ühtse, katkematu ja hästi toimiva rohe- ja puhkealade võrgustiku arendamine linnas. Võrgustiku põhialuseks on avalikult kasutatavad haljasmaad

ning haljasmaad, mis asuvad elamute, sotsiaal-, äri- ja teenindushoonete maal. Rohevõrgustiku säilimine tagab elurikkuse ja bioloogilise mitmekesisuse, pehmedab kliimamuutustest tingitud mõjusid ning rikastab linnakeskkonda loodusväärtustega.”). Vajadusel saab SÜKU ehitada otse naaberkrundile, Vabaduse pst asemele (loe ERL ettepanekut nr 5) või nt Riia mnt, Ülikooli, Uueturu ja Küüni tänavate vahelisele haljasalale (loe ERL ettepanekut nr 4) või sellele algselt plaanitud asukohta praeguses Magistri tn parklas.

Ettepanek 2: Taastada Sanatooriumi pargi läänepoolse osa juhtotstarbena roheala (H) praeguse väikeelamu maa-ala (EV) asemel.

Põhjendus: Sanatooriumi park on täies elujõus puistuga liigirikas, loodusliku ilmega terviklik park, mille lõhkumine elamuehituse huvides oleks kliimakriisi ja elurikkuse katastroofilise vähenemise tingimustes barbaarne. Õnneks pole asjassepuutuvate kinnistute omanikud pikkade aastate vältel soovinud oma maal koppa maasse lüüa ja park on võimalik tervikuna säilitada, ostes ta vajadusel munitsipaalomandisse.

Ettepanek 3: Muuta Ihastes kogu Hipodroomi 4 kinnistul asuva metsaala juhtotstarve kogu ulatuses tagasi rohealaks (H).

Põhjendus: Vaatamata detailplaneeringu kinnitamisele ja kehtivale kohtulahendile pole kinnistul õnneks ehitustöid alustatud ja pole hilja see kaitsealuste liikidega ja rekreatsiooni jaoks oluline ala säilitada Ihaste linnaosa jaoks olulise metsana.

Ettepanek 4: Kaaluda Riia mnt, Ülikooli, Uueturu ja Küüni tänavate vahelise roheala (H) juhtotstarbe muutmist ühiskondliku hoone maa-alaks (ÜH), kui peaks olema otstarbekas sinna rajada SÜKU.

Põhjendus: Riia mnt, Ülikooli, Uueturu ja Küüni tänavate vahelise roheala väärtus rohekoridori osana on väiksem, kui keskpargi oma. Kui linnavalitsus soovib SÜKUt ilmtingimata roheala asemele ehitada, siis oleks selle asukoha ohverdamine mõistlikum kui poole keskpargi hävitamine.

Ettepanek 5: Muuta Vabaduse pst juhtotstarve Uueturu ja Gildi tänavate vahelises lõigus tänava maa-alast (LT) rohealaks (H), vajadusel Uueturu ja Raekoja platsil ka ühiskondliku hoone maa-alaks (ÜH), kui peaks olema otstarbekas sinna SÜKU rajada.

Põhjendus: Vanalinna poolt küljest on jalakäijate ja kergliiklejate juurdepääs Emajõeale takistatud laia tänava, Vabaduse puistee poolt. Iseäranis Uueturu ja Raekoja platsi vahelisel lõigul on tänav priiskavalt ja tarbetult lai. Praeguse asfaltplatsi asemel väärtustaks kesklinna seal palju paremini kas roheala atraktiivsete puhkealade ja välikohvikutega, mis moodustaks ühtlasi olulise lisa jõeäärsele rohekoridorile. Autokasutust on keskkonnas mõistlik vähendada (sõltumata kasutatavast kütusest), vajadusel võib Vabaduse puisteele säilitada läbipääsu ühistranspordile. Alternatiivina saaks kaaluda tänase Vabaduse pst asemele Uueturu ja Raekoja platsi vahelises lõigus SÜKU rajamist.

Ettepanek 6: Muuta Tähe tänava juhtotstarve Pargi ja Eha tänavate vahelises lõigus tänava maa-alast (LT) rohealaks (H).

Põhjendus: Kliimakriisi valguses tuleb hakata läbimõeldult ja samm-sammult andma tänast autode infrastruktuuri kergliiklejate kasutusse. Väljapakutud Tähe tänava lõigul mootorsõidukite liikluse lõpetamine ja sinna tänapäevase roheala kujundamine koos suvekuumuse eest varju andma kõrghaljastuse ja välikohvikutega aitaks välja kujundada

sinna atraktiivse Karlova värava. Projekti õnnestumise korral saaks roheala hiljem piki Tähe tänavat pikendada.

Ettepanek 7: Kustutada planeeringust Ülejõe linnaosas Baptisti kalmistu ja Aruküla tee uushoonete vahele planeeritud kohaliku jaotustäna lõik, mis tõuseks alt Ujula tänavalt Põllu tänavani.

Põhjendus: Autoliikluse lubamine sellele lühikesele lõigule tekitaks ülimalt ohtliku olukorra, sest ristuks väga aktiivses kasutuses oleva kergliiklusteega, kus mäest laskuvad suurel kiirusel nt rulluisutajad, rullsuusatajad või lapsed jalgratastel. Lisaks on antud kohas kõrguste vahe sõidutee rajamiseks liialt suur ning puudub ka sisuline vajadus tee järgi, kuna ühendus on Ujula ja Puiestee tänavate vahel on olemas vahetus naabruses planeeritud kõrvaltäna näol Kalmistu paljandi vahel.